

KLASA: UP/I-344-03/16-11/121

URBROJ: 376-10-18-23

Zagreb, 16. studeni 2018.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 28. stavka 6. i članka 29. stavak 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta na županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije, povodom zahtjeva Županijske uprave za ceste Varaždinske županije, Gajeva 4, Varaždin, koju zastupa Katja Jajaš, odvjetnica iz Rijeke, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti donijela je 16. studenog 2018.

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na županijskim i lokalnim cestama na području Varaždinske županije navedenim u Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/2017 i 17/18) i dokumentu – Županijske ceste Varaždinske županije-stanje 20.10.2017. (NN 103/17) i Lokalne ceste Varaždinske županije-stanje 20.10.2017. (NN 103/17), koji su sastavni dio ovog rješenja, koje ceste se nalaze u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem Županijske uprave za ceste Varaždinske županije, a na kojim cestama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, br. 1294/2018, 02.05.2018. za Županijske ceste Varaždinske županije (dalje: Elaborat), koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI sastavni dio ovog rješenja.
- II. Količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- III. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz točke I. ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu uz primjenu iznosa i načina obračuna određenog u članku 6. i 7. stavcima 2), 3) i 4) Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- IV. Županijska uprava za ceste Varaždinske županije ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz točke III. ovog rješenja od 25. listopada 2018.
- V. Obvezuje se HT u roku od 8 (osam) dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II. i III. ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni, dostaviti HAKOM-u i Županijskoj upravi za ceste Varaždinske županije.

- VI. Obvezuje se HT u roku 10 (deset) dana od primitka ovog rješenja platiti Županijskoj upravi za ceste Varaždinske županije naknadu za pravo puta za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 (osam) dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VII. Obvezuje se Županijska uprava za ceste Varaždinske županije omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz točke I. ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 23. ožujka 2016. zahtjev Županijske uprave za ceste Varaždinske županije (dalje: ŽUC) kojim se traži utvrđivanje infrastrukturnog operatora na nekretninama koje su u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem ŽUC-a i utvrđivanje visine naknade za pravo puta, na kojima HT ima položenu svoju EKI. U prilogu je dostavljena preslika Ugovora br. F4.1-396/2013 o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama na području Varaždinske županije, od 4. prosinca 2013. (dalje: Ugovor).

HAKOM je rješenjem od 13. lipnja 2016. obavijestio HT o podnesenom zahtjevu ŽUC-a i naložio mu izraditi i dostaviti HAKOM-u i ŽUC-u kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama, u digitalnom obliku, (vektORIZIRANI digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI na županijskim i lokalnim cestama, kojima sukladno članku 4. Zakona o cestama (NN br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14; dalje: ZC) upravlja Županijska uprava za ceste Varaždinske županije te popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) za svaku pojedinu katastarsku česticu na svim županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja ŽUC, a na kojima je izgrađena EKI HT-a.

HT se 17. lipnja 2016. očitovao da je infrastrukturni operator za izgrađenu EKI na administrativnom području ŽUC-a te je 22. kolovoza 2018., 24. siječnja 2017., 17. veljače 2017. i 14. svibnja 2018. dostavio ostalu traženu dokumentaciju:

- kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama u digitalnom obliku (vektORIZIRANI digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI i drugu povezanu opremu, za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela s nosivim stupovima na županijskim i lokalnim cestama, uključujući i zemljišni pojas s obje strane ceste potreban za nesmetano održavanje ceste širine prema projektu ceste, a najmanje 1 m računajući od crte koja spaja krajnje točke poprečnog presjeka ceste kojima upravlja ŽUC na administrativnom području Varaždinske županije,
- popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) u kojoj su identificirane sve katastarske čestice na kojima se nalaze županijske i lokalne ceste kojima upravlja ŽUC i na kojima je izgrađena EKI HT-a,
- izvratke iz zemljišnih knjiga za predmetne katastarske čestice na kojima je izgrađena EKI i druga povezana oprema;
- kompletan elaborat za pravo puta u tiskanom obliku;
- izjavu ovlaštenog predstavnika da se HT koristi predmetnom elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s

upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena predmetna infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezine uporabe.

ŽUC je 6. studenog 2018. dostavio presliku Izjave o otkazu Ugovora od 24. listopada 2018. i dokaz o uručenju izjave HT-u dana 25. listopada 2018. U izjavi o otkazu je navedeno da se ŽUC ne smatra vezanim Ugovorom od dana dostave izjave HT-u.

HT se na navedeno tijekom postupka nije očitovao.

U ovom postupku HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija utvrdio kako slijedi.

ŽUC traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) u odnosu na nekretnine koje su u vlasništvu Republike Hrvatske, a pod upravljanjem ŽUC-a. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT infrastrukturni operator na području na kojem se nalaze županijske i lokalne ceste u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem ŽUC-a, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati ŽUC-u kao upravitelju županijskih i lokalnih cesta u vlasništvu Republike Hrvatske na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području županijskih i lokalnih cesta ŽUC-a

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi EKI bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na predmetnim nekretninama proizlazi iz izjave broj 513/2018, 16.03.2018. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina prema popisu čestica iz Elaborata. Navedene dokaze ŽUC nije osporio. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na predmetnim nekretninama utvrđenim Elaboratom na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz čl. 28. st.1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na području županijskih i lokalnih cesta u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem ŽUC-a na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasniku nekretnina.

ŽUC je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazio volju da se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, a pod upravljanjem ŽUC-a.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije je navedena u Elaboratu, kojeg je izradio i dostavio HT, a koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o EKI, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI na svim županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije, kao i vrsta i količina EKI po svakoj cesti. Elaborat je izrađen prema popisu županijskih i lokalnih cesta iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/2017 i 17/18) i dokumenta – Županijske ceste Varaždinske županije-stanje 20.10.2017. (NN 103/17) i Lokalne ceste Varaždinske županije-stanje 20.10.2017. (NN 103/17). Isti je također nesporan među strankama.

Elaborat je izrađen povezivanjem geodetski snimljenih trasa EKI u digitalnom obliku (podatci s terena) s digitalnim katastarskim planovima. Elaborat sadrži pregledni popis obrađenih županijskih i lokalnih cesta Varaždinske županije s iskazanim dužinama trasa EKI koja prolazi županijskim i lokalnim cestama te s posebno iskazanom dužinom trasa EKI na županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije.

HAKOM smatra da je činjenično stanje u pogledu utvrđenja koje su to točno nekretnine javne ceste nesporno jer proizlazi iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/2017 i 17/18) i dokumenta – Županijske ceste Varaždinske županije-stanje 20.10.2017. (NN 103/17) i Lokalne ceste Varaždinske županije-stanje 20.10.2017. (NN 103/17), a koje ceste su snimljene u Elaboratu. Navedeni Elaborat je izradio HT i među strankama je nesporan. Elaborat je izrađen povezivanjem geodetski snimljenih trasa EKI u digitalnom obliku (podatci s terena) s digitalnim katastarskim planovima. Dakle, kako su u Elaboratu navedene nekretnine koje su u naravi županijske i lokalne ceste Varaždinske županije, HAKOM smatra da je činjenično stanje u pogledu nekretnina na kojima se nalaze ceste u dovoljnoj mjeri utvrđeno.

Vlasništvo Republike Hrvatske pod upravom ŽUC-a na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

U ovom postupku bilo je potrebno utvrditi je li ŽUC ovlašten u ime Republike Hrvatske podnijeti zahtjev iz članka 28. stavka 6. ZEK-a te je li moguće imati pravo puta na javnim cestama ili isključivo pravo služnosti i pravo građenja.

Temeljem ZC-a, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske uz upis Županijske uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati županijskim i lokalnim cestama (članak 3. ZC-a). Republika Hrvatska, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture donijelo je Odluku o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/2017 i 17/18) kojom se razvrstavaju autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (članka 7. ZC-a). Prema navedenoj odluci izrađen je Elaborat stvarnog stanja položaja EKI-a na svim županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije. Vlasništvo županijskih i lokalnih cesta je određeno *ex lege*, a upis prava vlasništva na nekretninama u zemljišnim knjigama nije konstitutivnog već deklaratornog karaktera.

Neovisno o tome tko je upisan kao vlasnik u zemljišnim knjigama, vlasnik županijskih i lokalnih cesta je Republika Hrvatska uz županijske uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati istima.

HAKOM u ovom postupku nije utvrđivao je li na županijskim i lokalnim cestama Varaždinske županije upisano pravo vlasništva u zemljišnim knjigama u korist Republike Hrvatske i pod upravljanjem ŽUC-a. Naime, vlasništvo Republike Hrvatske uz pravo upravljanja ŽUC-a na navedenim nekretninama stečeno je *ex lege* te naknada za pravo puta pripada vlasniku županijskih i lokalnih cesta uz uvjet da je nedvojbeno utvrđeno da se radi o cestama. Takav stav potvrđuje i Visoki upravni sud Republike Hrvatske u presudama UsII-8/17-5 i USII-37/17-6.

U pogledu aktivne legitimacije ŽUC-a za ostvarivanjem prava na naknadu za pravo puta, HAKOM je zatražio mišljenje Državnog odvjetništva Republike Hrvatske koje u očitovanju (broj: M-DO-145/2017-2 od 21. prosinca 2017.) navodi da je naknada za pravo puta temeljem ZEK-a po svom sadržaju naknada za pravo služnosti na javnoj cesti, a to je jedan od izvora financiranja javnih cesta propisan člankom 86. ZC-a te budući da je Republika Hrvatska temeljem ZC-a ovlasila županijske uprave za ceste za ubiranje naknade za pravo služnosti na županijskim i lokalnim cestama, to znači da se ovlaštenikom prava na naknadu za pravo puta u smislu članka 28. ZEK-a ima smatrati pravna osoba koja upravlja tom cestom.

U vezi aktivne legitimacije ŽUC-a i prava na naknadu za pravo puta, Republika Hrvatska, Ministarstvo državne imovine u svom očitovanju (Klasa: 940-01/17-03/5225, urbroj: 536-03-02-02/02-2 od 04. prosinca 2017.) navodi: „...*subjekt koji je, ili koji će biti utvrđen infrastrukturnim operatorom obvezan je plaćati naknadu za pravo puta na svim nekretninama odnosno zemljišnim česticama koje su u vlasništvu ili na upravljanju Županijske uprave za ceste, s obzirom da isto upravo proizlazi iz citiranog članka 28. st. 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama.*“.

Sukladno članku 3. ZC-a, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske, a u zemljišne knjige se upisuju kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis županijske uprave za ceste kao pravne osobe ovlaštene upravljati županijskim i lokalnim cestama. ŽUC je prema odredbama ZC-a, prvenstveno članku 3. stavku 6. i članku 83. ZC-a ovlašten za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta na području Varaždinske županije te odlučuje o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnim cestama, obavlja poslove redovitog i izvanrednog održavanja javnih cesta te brine i odgovara u smislu izvora sredstava za financiranje javnih cesta te obavlja poslove ostvarivanja zaštite i razvoja javnih cesta te nastupa u ime i za račun Republike Hrvatske. Člankom 3. stavkom 3. ZC-a propisano je da se na javnoj cesti može osnovati pravo služnosti i pravo građenja radi izgradnje građevina elektroničkih komunikacija i povezane opreme.

Pravo puta koje je predmet ovog postupka, proizlazi iz članaka 28. i 29. ZEK-a i *ex lege* pripada infrastrukturnom operatoru koji je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu na nekretninama iz čl. 27. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od uvjeta propisanih čl. 28. st. 1. ZEK-a. Nastavno na navedeno, a kako je u ovom postupku nesporno utvrđeno da HT ima pravo puta na javnim cestama na kojima ima izgrađenu EKI, to i pravo na naknadu za pravo puta propisano člankom 28. ZEK-a, nesporno pripada vlasniku nekretnine na kojoj se nalazi EKI HT-a, koji podnošenjem zahtjeva HAKOM-u, izražava svoju volju za ostvarivanje prava na naknadu za pravo puta. Navedeni stav je potvrdio VUS u presudi: UsII-166/18.

HAKOM je mišljenja, a kako to i proizlazi iz očitovanja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Ministarstva državne imovine, da odredbe ZC-a nije moguće tumačiti na način da iste isključuju članke 27. – 29. ZEK-a, te da pravo puta po svom sadržaju u bitnom odgovara pravu služnosti vodova na javnoj cesti, a što je jedan od izvora financiranja javnih cesta propisan člankom 86. ZC-a. Temeljem članka 93. ZC-a naknada za osnivanje prava služnosti na javnim cestama uplaćuje se u korist pravne osobe koja održava ceste. Dakle, kako je Republika Hrvatska temeljem ZC-a ovlastila županijske uprave za ceste na ubiranje naknade za pravo služnosti na županijskim cestama, HAKOM je stava da se ovlaštenikom prava na ostvarivanje naknade za pravo puta u smislu članka 28. ZEK-a, ima smatrati pravna osoba koja upravlja tom cestom, jer je upravo Republika Hrvatska, kao vlasnik županijskih i lokalnih cesta, zakonom ovlastila ŽUC da u njezino ime ostvaruje vlasničke ovlasti. Slijedom navedenog, stav je HAKOM-a kako je ŽUC ovlašten i za podnošenje zahtjeva u ovom predmetu i primanje naknade za pravo puta.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Odnosi među strankama su bili riješeni Ugovorom. HAKOM je izvršio uvid u Ugovor i Izjavu o otkazu Ugovora od 24. listopada 2018. i dokaz o uručenju izjave HT-u dana 25. listopada 2018. U izjavi o otkazu je navedeno da se ŽUC ne smatra vezanim Ugovorom od dana dostave izjave HT-u.

Ugovor je otkazan temeljem članka 212. ZOO, kojim je propisano ako trajanje obveznog odnosa nije određeno (čl. 13. Ugovora), svaka ga strana može okončati otkazom, koji se može dati u svako doba, samo ne u nevrijeme. Stoga je HAKOM utvrdio pravo ŽUC-a na naknadu za pravo puta od 25. listopada 2018., odnosno od trenutka od kada stranke više nemaju ugovorom uređene odnose, u skladu s praksom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske (UsII-351/17).

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta je utvrđena uzimajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu, a koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje EKI, primjenjujući iznos naknade propisan člankom 7. st. 1. i člankom 6. stavkom 2. Pravilnika i uz način obračuna kako je navedeno u članku 7. stavcima 2), 3), i 4) Pravilnika.

Sukladno članku 12. stavku 1. točki 11., članku 28. stavku 6., članku 29. stavku 1. ZEK-a i članku 5. Pravilnika, HT je obvezan ŽUC-u plaćati utvrđenu naknadu iz izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 (trideset) dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb - osobnom dostavom
2. Odvjetnica Katja Jajaš, Trg 128. brigade Hrvatske vojske 4, 51000 Rijeka - poštom s povratnicom
3. U spis